

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 025 183/99-2165
Signatura: ab5cs107

Oblastní pracoviště č. 02 Střední Čechy
Okresní pracoviště Příbram

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Kamýk nad Vltavou, Kamýk n. Vltavou/141, 262 63
IZO:	114 001 545
Identifikátor zařízení:	600 054 489
Ředitel školy:	Mgr. Jaroslav Chvosta
Zřizovatel:	Obec Kamýk nad Vltavou, Kamýk n. Vltavou /69, 262 63
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Příbram, ul. 28. října 24, 261 02 Příbram VII
Termín inspekce:	27., 28. květen 1999
Inspektoři:	PaedDr. Vladimír Krieg - vedoucí týmu PaedDr. Jitka Kozáková - členka týmu
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	povinně vedená dokumentace školy vyplývající z ustanovení příslušné právní normy, podpůrný materiál ředitele školy ke kontrole a plánování pedagogického procesu, schválené učební dokumenty vzdělávacích programů vyučovaných ve škole

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Dlouhodobý výhled ředitele školy do budoucnosti spočívá ve vytváření a realizaci podmínek pro rovnoměrný rozvoj žáků jak v oblastech znalostních a dovednostních, tak v oblastech citových a sociálních. K dosažení těchto vytyčených cílů byly ve škole zavedeny odpovídající formy práce zvláště v aktivitách výuku doplňujících (taneční, dramatický, sportovní aj. kroužky). V neposlední řadě je nutno zmínit spolupráci s místním Ústavem sociální péče, z něhož do školy docházejí žáci do třídy pomocné školy. Tímto způsobem je naplňována idea integrace postižených žáků (i těžších forem) do běžného života. Realizace koncepčních záměrů v oblasti speciální péče o mentálně postižené žáky naráží na problém počtu žáků, který je v současnosti nízký (v průběhu školního roku klesl pod minimální hranici) a neumožňuje tudíž znovuotevření třídy pomocné školy v následujícím školním roce. K datu inspekce ředitel školy zatím nevydal rozhodnutí o zařazení dalších žáků do

třídy pomocné školy pro školní rok 1999/2000. Z předložených odborných posudků pedagogicko-psychologické poradny je zřejmé, že noví žáci jsou doporučováni k zařazení do účelového školského zařízení - přípravného stupně pomocné školy. Jako problematická se jeví jejich věková skladba (pouze tři žáci by byli mladší 15 let) a případná společná organizace nepovinného školského účelového zařízení a pomocné školy zajišťující povinnou školní docházku.

S dlouhodobou perspektivou školy byli seznámeni vyučující, zřizovatel školy o ní byl informován při udělování právní subjektivity škole; navíc starosta obce je jedním z pedagogů školy. Rodičům žáků byla koncepce školy prezentována na schůzkách SRPDŠ a Rady školy.

Střednědobé plánování je reprezentováno dokumentem nazvaným *Plán práce pro školní rok 1998/99*, kde je vyčerpávajícím způsobem rozpracován chod školy včetně jejího personálního zajištění, určení uvádějících učitelů začínajícím pedagogům, programy jednotlivých pedagogických rad apod.

Operativní plánování charakterizují měsíční plány práce, které jsou vždy konkretizovány pro nadcházející týden. Úkoly jsou adresné, s určením osobní odpovědnosti, kontrolním subjektem jsou členové vedení školy.

Pro plánování výukového procesu jsou jednotlivými vyučujícími zpracovány časově-tematické plány práce.

Plánování pedagogického procesu je funkční, vychází ze stávajících podmínek. Oblast je hodnocena nadprůměrně.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Školu řídí její ředitel po řádném konkurzu od 1. září 1992. Pro výkon své funkce má požadované vysokoškolské vzdělání a více než třicetiletou pedagogickou praxi. V minulých letech absolvoval kurz vzdělávání pro řídicí pracovníky organizovaný školským úřadem.

Ve své práci se ředitel školy řídí ustanoveními příslušných právních norem; jeho rozhodnutí jsou v souladu s právními předpisy.

Ředitel školy jmenoval svou zástupkyni, ta má pedagogickou způsobilost pro výuku na střední škole. Kompetence jsou mezi oba vedoucí pracovníky určeny pouze ústní formou. Zástupkyně ředitele školy má na starosti kontrolu vedení pedagogické dokumentace; hospitační činnost ??? oběma vedoucím pracovníkům.

Vzhledem k velikosti pedagogického sboru nejsou ustaveny metodická sdružení a předmětové komise. Nejdůležitějším poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, která se schází podle plánu 5-6x ročně, v případě potřeby i mimo plán. Zápisy z pedagogických rad jsou vedeny, je z nich patrna převaha organizačních úkolů probíraných na jednání.

Chod školy je určován jednak *Řádem školy*, dále byl s přechodem do právní subjektivity vypracován *Organizační řád*, který blíže specifikuje kompetence a povinnosti jednotlivých pracovníků školy.

Pro řešení aktuálních problémů jsou využívány provozní porady, jichž se účastní pedagogičtí pracovníci, jejich četnost je vyhovující.

Organizační struktura je vyhovující; oblast je hodnocena nadprůměrně.

2.2 Personální struktura

Ve škole působí včetně ředitele školy a jeho zástupkyně celkem 13 pedagogických pracovníků (11 učitelů a 2 vychovatelky školní družiny). Z tohoto počtu pouze 4 vyučující splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na základní škole. Zbývajícím pracovníkům chybí splnění požadavku odborné nebo pedagogické způsobilosti (jeden učitel dálkově studuje vysokou školu); vychovatelky splňují kvalifikační požadavky. Ve škole je vyhovujícím způsobem zabezpečena výuka českého jazyka a literatury, matematiky, přírodopisu, dějepisu, zeměpisu a tělesné výchovy naopak chybějí kvalifikovaní učitelé pro první stupeň, cizí jazyky, fyziku, chemii a zbývajících předmětů s převahou výchovného zaměření

Pro výuku ve třídě pomocné školy není ve škole vysokoškolsky vzdělaný učitel se zaměřením na speciální pedagogiku.

Provoz školy dále zabezpečuje 7 provozních zaměstnanců (uklízečky, školnice topič a účetní).

Ve škole je značné procento hodin odučeno pedagogy bez splněných požadavků odborné i pedagogické způsobilosti. Oblast je hodnocena podprůměrně.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Kontrola pedagogického procesu je realizována oběma vedoucími pracovníky následujícími metodami: klasickými hospitacemi ve vyučovacích hodinách, kontrolou znalostí žáků formou tzv. ředitelských prověrek zadávaných z českého jazyka a matematiky na druhém stupni, dále kontrolou vedení pedagogické dokumentace a zajišťováním revizí a dalších činností potřebných pro bezproblémový chod školy.

Pro hospitace je vypracován a dodržován plán hospitací. Ke dni inspekce bylo realizováno více než 40 vstupů do hodin, jsou z nich pořizovány zápisy s doporučením, které má akceptovat a dokladuje svým podpisem vyučující.

V průběhu inspekční návštěvy se uskutečnily celkem 3 hospitace obou členů vedení školy spolu s vedoucím inspekčního týmu. Po zhlédnutí hodině následoval její rozbor vedoucím pracovníkem, vyzdvižení zásadních kladů a nedostatků. Analytická činnost dokladovaná zápisy z hospitací vedoucích pracovníků je dostatečná, nesoustředí se pouze na předvedený výkon, jsou postíženy i širší aspekty výuky. Vyučujícím tak napomáhá k jejich dalšímu rozvoji. Dílčím nedostatkem bylo zjištění, že závěry z kontroly nejsou prezentovány na pedagogických radách jako plnohodnotný bod programu.

Ředitelské prověrky jsou vytvářeny, zadávány a opravovány jednotlivými vyučujícími. Jejich analýza má napomoci ke zjištění hůře zvládnutých partií učiva a přispět k jejich vylepšení. Vyvození dalších závěrů realizují samotní vyučující, vedení školy nikoliv.

Ve vedení pedagogické dokumentace byly zjištěny některé drobné nedostatky, blíže kap. 5 inspekční zprávy.

Pro rozlišení kvality práce jednotlivých pedagogů byla vypracována kritéria, se kterými byli pracovníci školy řádně seznámeni a jsou v praxi dodržována. Jejich výše je diferencovaná a proto má motivující charakter.

V hodnocení žáků byly nalezeny (např. minus, hvězdička).

Kontrolní systém vykazuje určitou formálnost, je hodnocen průměrně.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém má pevně vymezená pravidla směrem k pracovníkům školy i k žákům, je funkční. Pravidelná informovanost učitelů je zajištěna při jednání pedagogické rady, při provozních a operativních poradách. Na nástěnce ve sborovně jsou zveřejňovány jak informace aktuální, tak mající dlouhodobou platnost. Počet pracovníků školy umožňuje v případě potřeby i osobní jednání. Žáci jsou svými vyučujícími informováni při třídnických hodinách. Ředitel usiluje o obousměrný tok informací, a proto žákům nabídl zřízení žakovského parlamentu. Dle jeho sdělení zatím dobře nefunguje, aktivněji využívají možnosti ovlivňovat život školy pouze žáci 8. a 9. ročníku. Cílem zřízení anonymní schránky důvěry je řešení problémů žáků.

Informovanost rodičů o prospěchu a chování žáků je zajištěna tradičním způsobem pomocí žakovských knížek a notýsků. Pravidelně jsou organizovány třídní schůzky, jejich četnost si stanoví sami rodiče. Účast na nich hodnotí ředitel především na druhém stupni jako velmi nízkou. Systém pravidelných konzultačních dnů byl pro malou návštěvnost zrušen. V současné době více vyhovují individuální konzultace po předchozí domluvě. Pro rodiče je rovněž zřízena schránka důvěry, ve které se zpravidla shromažďují podněty pro činnost SRPDŠ. O činnosti školy se mohou dozvědět také v místním periodiku Kamýcké listy a při dnech otevřených dveří.

Oba informační systémy, vnější i vnitřní, vykazují drobné nadstandardní prvky, jejich úroveň je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

5 Vedení povinné dokumentace

Byla předložena dokumentace školy vyplývající z ustanovení § 39 zák. č. 29/1984, ve znění zák. č.258/1996 Sb. (školského zákona). Výsledek kontroly je následující:

- *zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení* bylo předloženo pod č.j.12/98-99/J ze dne 30. září 1998
- *třídní knihy (TK), třídní výkazy (TV) a katalogové listy (KL)* jsou vedeny na předepsaných tiskopisech; v jednom třídním výkaze je uveden nesprávný název předmětu, v KL byly nalezeny určité nedostatky, např. chybí č.j. pokynu MŠMT ČR, podle něhož jsou žáci v prvním pololetí prvního ročníku hodnoceni pouze jedinou známkou, a je současně hodnoceno chování žáků; opravy v KL 2., 4. a 5. ročníku jsou prováděny nestandardním způsobem. Vysvědčení žáků pomocné školy - základní škola vydala vysvědčení na tiskopisech platných pro pomocnou školu. Tím nebyl dodržen Doplněk k materiálu „Informace k vyplňování vysvědčení na základních školách“ vydaný MŠMT ČR dne 1999-01-19 pod čj. 11 238/98-22.
- *Řád školy* obsahuje i ustanovení, jímž je překračována pravomoc zástupců SRPDŠ a Rady školy. Uvedení zástupci se vyjadřují k přestupkům žáků proti řádu školy. Řád školy zasahuje i do kompetencí zákonných zástupců tím, že se zabývá i chováním žáků mimo školu. *Rozvrh hodin* je veden na předepsaném tiskopise.
- *záznamy z pedagogických rad* jsou vedeny, jsou v nich převážně informace týkající se hodnocení prospěchu a chování žáků a organizačního zajištění chodu školy
- *protokoly o konání zkoušek* jsou vedeny řádně
- *osobní dokumentace žáků s postižením* je vedena s ohledem na její charakter
- *knihy úrazů* byla předložena
- *hospodářská dokumentace, účetní evidence a evidence majetku* je vedena řádně

- *personální dokumentace* je vedena; byla zaznamenána absence dokladů o ukončeném nejvyšším vzdělání několika pedagogů
- *revize* jsou realizovány, *protokoly o výsledcích kontrol* byly předloženy

Ve vedení povinné dokumentace byly shledány drobné nedostatky. Oblast je hodnocena průměrně.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

V 1., 2., 6. a 7. ročníku výuka probíhá dle učebních dokumentů Základní škola čj. 16 847/96-2; ve 3., 4. a 5. ročníku dle učebních dokumentů Obecná škola čj.12 035/97-20; v 8. a 9. ročníku podle upravených dokumentů čj. 18 730/91-20. Ve třídě pomocné školy se vyučuje podle vzdělávacího programu čj. 24 035/97-22. Ve dnech 10., 11. a 12. května 1999 nebyla zajištěna výuka žáků pomocné školy (studijní volno vyučující).

Nabídka volitelných předmětů není široká, vychází ale z materiálních a personálních podmínek školy i jejího výchovně-vzdělávacího zaměření. Žáci si mohou vybrat ze dvou předmětů - sportovní výchova a informatika. Vzhledem k vysokému počtu dojíždějících žáků a nepříznivé dopravní obslužnosti nejsou ve škole zavedeny nepovinné předměty.

Ve škole se vyučuje anglický a německý jazyk. Ředitel si pomocí ankety zjišťuje požadavky rodičů na výuku cizích jazyků a snaží se jim v nich vyhovět. Menší zájem je o německý jazyk, jeho výuka proto probíhá ve spojených ročnících (6. a 7. ročník, 8. a 9. ročník). Tato organizace přináší škole problémy, a ředitel proto do budoucna nepředpokládá, že by v uvedeném systému pokračoval. Většina rodičů žáků stávajícího 3. ročníku v anketě vyjádřila zájem o výuku anglického jazyka. Zájemcům o výuku německého jazyka není možné pro nízký počet žáků v této třídě vyhovět. Vstřícným krokem směrem k rodičům bude nabídka výuky němčiny v rámci dalších aktivit školy.

Pro žáky se specifickou poruchou učení jsou vypracovány individuální vzdělávací programy, které jsou směrem k nácviku specifických dovedností konkrétní. Organizace speciální péče je dobře promyšlená, spočívá ve skupinové reedukaci začleněné v rámci týdenní hodinové dotace pro výuku českého jazyka. Jednu až dvě vyučovací hodiny jsou žáci se specifickou poruchou učení vyučováni mimo kmenovou třídu. Negativem je, že s některými žáky je reedukační a kompenzační nácvik realizován v nižší hodinové dotaci, než doporučuje pedagogicko-psychologická poradna.

V plnění uvedených vzdělávacích programů nebyly shledány nedostatky. Oblast je hodnocena jako vynikající.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Dle vyjádření ředitele školy finanční prostředky přidělené školským úřadem umožňují realizovat přijatý vzdělávací program.

Neúčelnost nákupu učebních pomůcek nebyla v průběhu inspekce zjištěna. Tato oblast však nebyla posuzována v souvislosti s jejich efektivním využíváním v procesu výuky. Zakoupení některých pomůcek bylo hrazeno z ušetřených finančních prostředků přidělených zřizovatelem.

Jako efektivní lze hodnotit čerpání mzdových prostředků spojené s výukou předmětů výchovného charakteru (občanská, hudební a výtvarná výchova) 6. a 7. ročníku, kde jsou nízké počty žáků, společně. Nedostatky v efektivním čerpání mzdových prostředků byly shledány ve třídě pomocné školy, ve které je v současnosti zařazeno méně žáků než stanoví

§ 3 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách. Povolení výjimky z minimálního počtu žáků ředitelem školy bylo v rozporu s ustanovením § 3 odst. 11 téže vyhlášky. Uvedená právní norma umožňuje řediteli povolit výjimku pouze z maximálního počtu žáků ve třídě.

Sledované ukazatele naznačují neefektivní využití finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu při zajišťování výuky ve speciální třídě, kde počet žáků v průběhu školního roku klesl pod minimální počet stanovený právní normou. Další nedostatky nebyly shledány. Oblast je hodnocena jako průměrná.

8 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98 byla předložena Radě školy, která ji schválila. Výroční zpráva o činnosti školy neobsahuje v souladu s ustanovením § 17e odst. 2 písm. e zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších změn přehledné údaje o výsledcích vzdělávání žáků. Údaje uvedené ve výroční zprávě odpovídají skutečnosti.

Výroční zpráva o činnosti školy má z důvodu chybění informací o výsledcích vzdělávání žáků spíše podprůměrnou úroveň.

ZÁVĚRY

Na základě zjištěných údajů je řízení školy hodnoceno jako spíše nadprůměrné úrovně. Tuto skutečnost lze dokladovat následujícími ukazateli:

Pozitivně jsou hodnoceny oblasti plánování pedagogického procesu, organizační struktura, vnější i vnitřní informační systém a plnění učebních dokumentů.

Průměrnou úroveň má kontrolní systém, efektivita využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu a vedení povinné dokumentace.

Negativně jsou hodnoceny oblasti personálního složení pedagogického sboru a výroční zpráva.

Doporučení řediteli školy

- po obdržení všech podkladových materiálů - odborných posudků pedagogicko-psychologické poradny projednat se školským úřadem optimální formu vzdělávání mentálně postižených žáků
- zajistit lepší personální složení pedagogického sboru včetně třídy pomocné školy
- výsledky kontrolní práce prezentovat na pedagogické radě, využívat je k dalšímu zkvalitňování práce školy
- při hodnocení žáků používat možnosti dané právním předpisem
- z řádu školy vypustit ustanovení zabývající se chováním žáků mimo školu a pravomocemi zástupců SRPDŠ
- v personální dokumentaci vést doklady o nejvyšším ukončeném vzdělání pedagogů

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu dr. Vladimír Krieg, v. r.

členka týmu Jitka Kozáková, v. r.

V Příbrami dne 17. června 1999

Přílohy: -0-

Inspekční zprávu jsem převzal dne 22. června 1999

razítko

Podpis ředitele školy Mgr. Jaroslav Chvosta

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Kamýk n. Vltavou	1999-07-19	025 183b/99-2165
Rada školy: Rada ZŠ Kamýk n. Vltavou	1999-07-19	025 183d/99-2165
Školský úřad: ŠÚ Příbram	1999-07-19	025 183c/99-2165

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
1999-07-01	025 223/99-2165	uložen na ČŠI PB